

Η Επιείκεια, ως Παιδαγωγικό αξίωμα.

Νικόλαος Σπ. Βούλγαρης, Καθηγητής Θεολογίας.

Από την «Τέχνη να είσαι Γονέας».

Η επιείκεια είναι θεϊκή αρετή, που δίδεται άνωθεν. Είναι θεόσταλη. Ασκουμένη από τον άνθρωπο, υπερβαίνει την ανθρώπινη φύση και συναγωνίζεται τους Αγγέλους. Κινείται αγκαλιασμένη με τη φιλανθρωπία και συγκαταβαίνει στην άγνοια και τις αδυναμίες των συνανθρώπων. Γίνεται ευχάριστη. Στη Νομική επιστήμη καταγράφεται ως εύχρηστο και επιδιωκόμενο αξίωμα. Συνδέεται δε, στενά με τη δικαιοσύνη. Λέγεται: «**Η επιείκεια είναι αδελφή της δικαιοσύνης**». Στην Αγωγή, προβάλλεται ως σημαντικό Παιδαγωγικό αξίωμα, εύχρηστο στα χέρια των γονέων. Οι Πατέρες της Εκκλησίας, αποφαινόμενοι: «**Η επιείκεια, είναι δείγμα ανδρείας και σεμνότητας, γνώρισμα γενναίας, νεανικής και μεγάλης ψυχής, και αιτία όλων των αγαθών**», ΜΓ 61,15 & 60,336. Για τούτο το λόγο παραγγέλλεται από το λόγο του Θεού. «**Το επιεικές υμών γνωσθήτω πάσιν ανθρώποις**», Φιλιπ.δ'5. Να γνωστοποιείται η επιείκεια. Τούτο σημαίνει ότι με την αρετή αυτή εξομοιώνεται ο άνθρωπος με το Χριστό και συντελεί στη διόρθωση του πλησίον. Ως Παιδαγωγικό αξίωμα δεσπάζει στην Αγωγή, αλλά και σε όλα τα προσδόκιμα αυτής, ώστε να αισθάνεται ευχάριστα στο Παιδί.

Η επιείκεια είναι ακόμα, η αρετή που ειρηνεύει τα πνεύματα. Ο επιεικής άνθρωπος, χωρίς να μιλήσει, και με την εμφάνισή του ακόμα, ειρηνεύει του πάντες. Παράδειγμα μας δίνει η Παλαιά Διαθήκη. Το επιεικές πνεύμα της μητέρας του Σαμουήλ, Άννας, ειρήνευσε τον Ιερέα Ηλεί, που της φερνόταν σκληρά απέναντί της. Εκείνη έδειξε την επιείκειά της απέναντι στη σκληρότητα του Ηλεί. Δεν ζήτησε από το Θεό την τιμωρία του και έτσι άλλαξε τις δυσμενείς διαθέσεις του. Α΄ Βασ.α΄9-18. Η επιείκεια έχει τη δύναμη να συνετίζει και εκείνους που αδικούν. Πόσες φορές η σιωπή μας μπροστά σε ύβρεις, δεν συνέτισε επιτιθέμενους; Ο επιεικής είναι πάντοτε νικητής. Διαθέτει ένα δυνατό χαλινάρι. Ακόμα με την επιείκειά μας, μπορούμε να οδηγήσουμε πολλούς στην πίστη.

Όσον αφορά τη μεταχείριση των παιδιών, με την επιείκεια κερδίζουμε πολλά. Ιδιαίτερος κατά την ώρα του διαλόγου μαζί τους. Να γνωρίζουμε ότι, τις ιδιοτροπίες και αταξίες των παιδιών είναι αναγκαίο να τις αντιμετωπίζουμε με επιείκεια, όπως και στις περιπτώσεις της ιδιοτροπίας των ασθενών. Έτσι κερδίζουμε τα παιδιά μας. Είναι γεγονός ότι η αυστηρότητα και η επιείκεια είναι τρόποι αγωγής. Αποδοτικότερο το δεύτερο από το πρώτο. Τα πταίσματα των παιδιών αντιμετωπίζονται αναλόγως. Τότε, έχουμε μια άλλη σχέση της επιείκειας. Τη σχετίζουμε και με τη διάκριση. Δεν κάνουμε κατάχρηση της γονεϊκής ή της εκπαιδευτικής εξουσίας μας. Πρέπει να πορευόμαστε όπως παραγγέλλει ο Απόστολος Παύλος προς Κορινθίους. Να φερόμαστε δηλαδή με επιείκεια προς τους αμαρτωλούς και με αυστηρότητα προς τους αμετανόητους. Α΄ Κορ.ε΄9-12.

Μεγάλο παράδειγμα επιεικειάς έχουμε από τον ίδιο το Θεό μας. Με την απόλυτη αγαθότητά Του, επιδείκνυε πάντοτε την ανεξάντλητη επιείκειά Του απέναντι σε όλους μας. Να θυμόμαστε πάντα: **«Έτι αμαρτωλών όντων ημών Χριστός υπέρ ημών απέθανε»**. Ρωμ.ε΄8. Με επιείκεια Χριστού, η σωτηρία μας.

Να θυμηθούμε το διάλογο του Θεού με τον Κάιν. Δεν τον τιμωρεί κατ' ευθείαν με το πρώτο του αμάρτημα. Του λέγει: Αμάρτησες; Ησύχασε. Σύνελθε σαν να του λέγει. Στο δεύτερο αμάρτημα του δίνει ευκαιρία να απολογηθεί

και όταν για τρίτη φορά αμαρτάνει, τότε επιβάλλει τιμωρία ανάμικτη με φιλανθρωπία.

Να περάσουμε και στη συμπεριφορά του Χριστού προς τους Ιουδαίους; Ναι!.. Τον προκαλούσαν και Εκείνος δεν απαντούσε. Έγινε ο Χριστός η προσωποποίηση της επιεικείας. Η πίστη στο Χριστό, μας κάνει επιεικείς.

Ο Θεός με την επιείκειά Του έκαμε τον διώκτη Παύλο, Απόστολο. Τον Τελώνη Ματθαίο, Ευαγγελιστή. Ακόμα και το διάβολο νίκησε με την επιείκειά Του. Για τούτο νομολόγησε: «**Γίνεσθε ουν οικτίρμονες, (επιεικείς δηλαδή) καθώς και ο Πατήρ οικτίρμων εστί**», Λου.στ' 36.

Η επιείκειά μας, ιδιαιτέρως προς τα παιδιά, να εκδηλώνεται μαζί με την αποκάλυψη των λαθών. Ποτέ όμως με συγκάλυψη. Ούτε να καταντάει κολακεία.

Συμπέρασμα: Μεγάλη αρετή η επιείκεια. Ημερεύει τους πάντες. Διορθώνει τα λάθη. Καλλιεργεί την πρόοδο. Οριστικοποιεί την τελείωση. Ο επιεικής άνθρωπος είναι περιζήτητος. Ομορφαίνει το περιβάλλον του. Εκπληρώνει τον προορισμό του. Τι λέτε; Θα αγκαλιάσουμε την επιείκεια;

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>